

Утвърден със заповед № 74-7/ 25.09.2024 г.

Вр. И. Д. на ДГ „Звънче“:

А. Георгиева

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

Програмната система се приема на основание чл. 29, ал. 1 от Наредба № 5 за предучилищно образование.

Програмната система на ДГ „Звънче“ цели полагането на основите за учене през целия живот и постигането на цялостно развитие на децата - езиково, познавателно, емоционално, социално, творческо и духовно-нравствено, вземайки предвид значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие. Съответства със ЗПУО, ДОС и Наредба № 5 за предучилищно образование и учебните помагала на издателство „Златно ключе“ за ясла и всички възрастови групи на детската градина.

Компетентностите, които са дефинирани като очаквани резултати са по посока за всяка възрастова група в седем образователни направления и допълнително знания по гражданско образование, екология, здравно и интеркултурно образование, БДП, по които ще се осъществява педагогическото взаимодействие и са съвкупност от цели, съдържание и очаквани резултати:

1. Български език и литература;
2. Математика;
3. Околен свят;
4. Изобразително изкуство;
5. Музика;
6. Конструирание и технологии;
7. Физическа култура.

Процесът на предучилищното образование е подчинен на прилагането на програмната система, като част от Стратегията за развитие на детската градина. Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи, методи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел. Програмната система е съобразена със следните изисквания:

- Да създава условия за придобиване на компетентностите по всяко направление;
- Да отчита спецификите на детската градина и на групите;
- Да съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата.

Програмната система включва:

- Подходи и форми на педагогическо взаимодействие;
- Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие;
- Тематично разпределение за всяка възрастова група;
- Допълнителни компетентности, включително и извън образователните направления - знания, умения и отношения, необходими за успешната социализация и преминаване на детето към училищно образование;
- Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

ПОДХОДИ И МЕТОДИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Педагогическото взаимодействие може да включва разнообразие от подходи и методи, които гарантират:

1. Индивидуален подход към детската личност с оглед усвояване на знанията по образователните направления. Предоставяне на възможност на всяко дете да прави своя избор за дейност, изява, удовлетворяване на потребностите и интересите;
2. Подпомагане на всяко дете да прави своя избор чрез провеждане на различни дейности, с оглед неговото холистично /цялостно/ развитие
3. Включване на семейството като партньор на детската градина;
4. В практиката се прилагат следните подходи и методи, като няма ограничение учителите да търсят и прилагат нови и подходящи за различните форми на педагогическото взаимодействие: личностен; игров; ситуационен; диференциран; интеграционен /трайни междупредметни връзки/; интерактивен; хуманен; иновативен; демократичен; беседа; разговор; интервю; наблюдение; моделиране; експериментиране; разказ по картина, по случка, по преживяване, по зададено заглавие, продължение; запознаване с приказка, стихотворение; преразказ; рецитиране; драматизация; интерпретация; демонстрация; показ; диагностика; съчинение; състезание; изложба; затвърдяване на знания; практически задачи.

Основни подходи в педагогическото взаимодействие са личностноориентиран подход, личностно отношение към детето и конструктивизмът.

Личностноориентираният подход гарантира развитието и зачитането на детската индивидуалност, възрастовите особености, личностните му качества, способностите, интересите, потребностите, чувствата на детето и го поставя в центъра на всяко педагогическо взаимодействие като главен, основен участник в този процес. Детето се възприема като активно действащ субект, важна личност в процеса на обучението, възпитанието, социализацията и отглеждането. Този подход поставя детето като

равноправен и активен участник в педагогическото взаимодействие, за което трябва да има осигурена образователна, здравословна, безопасна и сигурна среда, практически целесъобразна – физическа, психологическа и социална, микроклимат включващ уважение, доверие, разбирателство, оценяване, зачитане, сътрудничество, награди. В хода на образователния процес детето да получава подкрепа от педагозите за адаптивност, да бъде насърчавано, поощрявано и мотивирано за учене. За пълноценен образователен процес и практическо приложение на усвоените знания и умения е необходимо осигуряване и на педагогическа среда- материали и средства за работа в реални условия, учебни пособия, техника, интериор.

Личностноориентирания подход способства за :

- ✓ Изграждане на личностни качества като самостоятелност, инициативност, увереност, находчивост, предприемчивост и развиване на способностите, уменията, компетенциите, качества необходими за личностната реализация на детето в училището и в обществото. Формиране на социални способности за общуване и комуникация;
- ✓ Социалноориентирано поведение в природата и обществото;
- ✓ Изграждане на самостоятелност на личността при решаване на поставени и житейски задачи.

Конструктивистичният подход:

- ✓ Гарантира поставянето на детската личност в центъра на всяко педагогическо взаимодействие и го определя като главен, основен участник в този процес. Детето трябва да се разпознава като активно действащ субект, важна личност в процеса на „Учене чрез игра“. Конструктивизмът като подход означава „Учене чрез участие“;
- ✓ Изисква създаване на условия детето активно да участва в педагогическото взаимодействие, да се изявява, да получава подкрепа от педагозите, да бъде насърчавано и мотивирано за учене;
- ✓ Да се учи конструктивно означава да се: учи активно, решават проблеми, създават условия за трансфер на наученото в реални условия, актуализират старите знания преди конструирането на нови знания, решават различни типове автентични задачи свързани с практиката, насърчава творческото мислене, повишава самостоятелността.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ:

В Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищното образование са посочени две форми на педагогическо взаимодействие: *основна и допълнителни*.

Формите се прилагат при зачитане на потребностите и интересите на децата в съответствие с програмната система. Осигурява се баланс при съчетаването на основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие. Разпределението на формите на педагогическо взаимодействие се разписват в „Организация на учебния ден“.

1. Основната форма на педагогическо взаимодействие е *педагогическата ситуация*. Провежда се само в учебно време и осигурява постигането на компетентностите по образователните направления. Педагогическите ситуации по направления се разпределят в ”Седмично разпределение” за всяка група. Седмичното разпределение се разработва от учителите на конкретната група до 15 септември и се утвърждава от директора. То включва минималния общ брой на педагогическите ситуации, определен в Наредба №5 - първа група- 11, втора група- 13, трета група- 15, четвърта група - 17 и допълнителни ситуации по гражданско, здравно, екологично, интеркултурно образование и БДП, съответно по 1 ситуация за първа и втора група и 2 ситуации за подготвителните групи.

СЕДМИЧНО РАЗПИСАНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ

№	НАПРАВЛЕНИЕ	Първа група /2-3г/	ПГ / 4 г./	ПГ / 5 г. /	ПГ / 6 г. /
1.	<i>Български език и литература</i>	1	2	2	3
2.	<i>Математика</i>	1	1	2	3
3.	<i>Околен свят</i>	1	2	2	2
4.	<i>Изобразително изкуство</i>	2	2	2	2
5.	<i>Музика</i>	2	2	2	2
6.	<i>Конструиране и технологии</i>	1	1	2	2
7.	<i>Физическа култура</i>	3	3	3	3
	ОБЩО ЗА ГРУПАТА:	11	13	15	17

2. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие присъстват и се провеждат ежедневно в целодневната организация на учебния ден и в учебно и неучебно време. Служат за разширяване и усъвършенстване на компетентностите по образователните направления, подкрепят и развиват темата, целта, задачите на педагогическата ситуация. Провеждат се извън времето за педагогически ситуации. Може да предхождат или да са допълнителен ресурс при провеждане на педагогическата ситуация. Допълнителните форми представляват голямо разнообразие от дейности, които се реализират във всички групи на детската градина:

- утринна гимнастика;
- различни видове игри- фолклорни, театрализирани, ролеви, дидактични, подвижни, музикални, спортно-подготвителни;
- разходки и престой на открито;
- посещение на театър;
- празници на групата- рождени дни, пред родителите;
- разглеждане на художествени произведения на изкуството и културата;
- състезания;
- подреждане и разглеждане на изложби от детско творчество;
- изработване на украси за различни празници и поводи;
- занимания в кътовете по интереси, подреждане на обстановката в групата, грижа за реда в групата;
- изготвяне на правила в групата с участие на децата;
- подготовка на тържества/ репетиции/;
- дейности по реализиране на проекти;
- закалителни процедури.

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗВЪНЧЕ“
С. ВЛАДО ТРИЧКОВ УЛ. „ОСМА“ № 2
Тел: 0886856620 e- mail: cdg-vladotrichkov@abv.bg

ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН
/15 септември- 31 май/

№	ВИДОВЕ ДЕЙНОСТИ	I и III група	II и IV група
1.	Прием на децата и филтър. Дейности по избор на децата. Утринна гимнастика.	6:30 – 8:20	6:30 – 8:20
2.	Сутрешна закуска	8:30 – 8:50	8.30 – 8:50
3.	Педагогически ситуации	9:00 – 10:00	8:50 – 10:00
4.	Подкрепителна закуска – плод.	10:00 – 10:20	10:00 – 10:20
5.	ДОД / педагогически дейности, които не са предмет на ДГ- по интереси/	10:20- 10:50	10:20- 10:50
6.	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие – разходки, игра н площадките, театър, рождени дни, изложби, драматизации и др. Игри в малки групи, занимания по интереси, индивидуални занимания	10:50- 11:30	10:50 – 11:45
7.	Подготовка за обяд. Обяд.	11:45- 12:15	11:45- 12:15
8.	Подготовка за сън. Следобеден сън.	12:30 – 15:00	12:30 – 15:00
9.	Подготовка за следобедна закуска. Следобедна /подкрепителна/ закуска.	15:00 -15:30	15:00 -15:30
10.	Педагогическа ситуация.	15:40 -16:00	15:30 – 16:00
11.	1. Игри в занималнята или на двора. Занимания по избор.	16:00 – 18:00	16:00 – 18:00
12.	Изпращане на децата.	16:00 – 18:30	16:00 – 18:30

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗВЪНЧЕ“
С. ВЛАДО ТРИЧКОВ УЛ. „ОСМА“ № 2
Тел: 0886856620 e- mail: cdg-vladotrichkov@abv.bg

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕНЯ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА В НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ

01 юни – 14 септември

№	ВИДОВЕ ДЕЙНОСТИ	I група /2-3г/ I група /4г/ часове	II група /5-6г/ часове
1.	Сутрешен прием и филтър. Дейности по избор. Утринна гимнастика.	6:30- 8:20	6:30- 8:20
2.	Сутрешна закуска.	8:30 – 8:50	8:00 – 8:50
3.	Игри- подвижни, спортни, музикални, ролеви и др. Дейности по избор. Дейности, организираны от учителя.	9:00- 10:00	9:00- 10:00
4.	Подкрепителна закуска- плод.	10:00- 10:15	10:00- 10:15
5.	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие – игри, разходка, екскурзии, игра на площадките, театър, рождени дни.	10:30 -11:30	10:30 – 11:45
7.	Подготовка за обяд. Обяд.	11:30- 12:00	11:45- 12:15
8.	Подготовка за сън. Следобеден сън.	12:00 – 15:00	12:15-15:00
9.	Подготовка за закуска. Следобедна /подкрепителна/ закуска.	15:00- 15:30	15:00- 15:30
10.	Дейности по избор на децата. Игри на двора. Изпращане на децата.	15:40 -18:30	15:40- 18:30

Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование- деца, учители, родители, директор, специалисти

Настоящия механизъм кореспондира със ЗПУО, с държавния образователен стандарт и с Правилника за дейността на детската градина.

Разбирането за взаимодействието на детската градина и семейството /родители/ датира не от скоро. Сравнително от скоро обаче, в редица публикации, се настоява за преосмисляне на подходите към него, като акцентът се измества от почти пасивната и консумативна позиция на семейството към провокиране от страна на детската градина на инициатор на нови начинания. Днес ЗПУО определя ролята на родителите в процеса на образованието като участници. В Наредба №5 за ПУО глава Пета е посветена на „Сътрудничество и взаимодействие между участниците в предучилищно образование“. Родителите са определени като „участници и партньори“ в предучилищното образование.

Днес ролята на детската градина е не само да възпитава и обучава децата, а да даде модел на възпитание, който да се усвоява в семейството и обществото – интерактивна среда, интерактивни методи, богата дидактична и игрова база, постоянна квалификация на учителите, ежедневно взаимодействие с родителите. Постигането на тези условия несъмнено изисква силно финансиране, което включва не само държавата, но и дарители за благотворителна дейност, собствени приходи на детската градина, лично участие с труд и усилия за обществено полезна дейност, както на родители, така и на служителите на детската градина. Детската градина е инициативния фактор във взаимодействието с родителите.

ОСНОВНА ЦЕЛ:

Да регламентира конкретните задължения за взаимодействие за постигане целите на предучилищното образование, както и за формиране на положително отношение към детската градина, мотивация за учене и благополучие за децата, както и в случай на инциденти или заболяване на дете или учител.

КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ:

- Обединяване на ресурсите и усилията между страните за осигуряване ефективно взаимодействие при работа с децата в детската градина;
- Постигане на консенсус по всички цели и аспекти на дейностите в детската градина;
- Изясняване и разпределяне на основните права и задължения, процедури и подходи на участниците в предучилищното образование в детската градина.

Стъпки за въвеждане на механизма за взаимодействие:

- ✓ Отговорностите, описани в механизма, се включват в длъжностните характеристики на педагогическите специалисти;
- ✓ Механизмът за взаимодействие се оповестява чрез информационните табла за родителите ;
- ✓ Механизмът е част от Стратегията, от Програмната система.

Добри практики на взаимодействие между детската градина и родителската общност:

- Покани за присъствие на тържества и празници в детската градина.
- Мониторинг: анкети за проучване на родителското мнение по различни въпроси;
- Въведени са 3 вида дейности по интереси– ДОД;
- Постоянни изложби на детско творчество;
- Информационни табла за родителите;
- Родителите се запознават с Програмната система за образователния процес;
- Работно време и приемно време за родители;
- Децата се приемат от учителите и се издават лично на родителите;
- Родителите са запознати с Правилника за дейността на детската градина.

Отговорности и права на участниците във взаимодействието: детска градина-родители- деца

Децата имат следните права:

- Да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и културна среда;
- Да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
- Да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
- Да участват в проектни дейности;
- Да ползват медицинско обслужване;
- Закалителен режим;
- Децата, постъпили на яслена възраст в детската градина се отглеждат, възпитават, социализират и обучават по стандарти за ранно развитие, приети с наредба на министъра на здравеопазването и министъра на образованието и науката, както и програмна система, изработена от педагозите в детската градина съобразно Наредбата за предучилищно образование;
- Дневната организация включва утринна гимнастика, педагогически ситуации, подвижни игри и развлечения, разходки, закаляващи процедури, хранене, следобеден сън;
- На децата в детската градина се предоставя подкрепа за личностно развитие от учители, което осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитието на способностите и уменията им;
- Грижата за здравето се осигурява чрез програми за здравно образование и за здравословен начин на живот.

Директор:

- Директорът на ДГ „Звънче“ организира и контролира цялостната дейност на институцията, в съответствие с правомощията, определени със ЗПУО, Държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите;
- В изпълнение на своите задължения и дадените му правомощия, директорът издава заповеди.

Родители: Родителите са участници и партньори в предучилищното образование, заедно с децата, учителите и родителите.

Родителите имат следните права:

- Периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в детското заведение и за приобщаване към общността;
- Да се срещат с ръководството на детската градина и с учителите, в удобно и за двете страни време;
- Да се запознаят с педагогическата система в детската градина;
- Да присъстват и при желание да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, засягащи правата и интересите на детето;
- Да получават информация, подкрепа и консултиране в детската градина по въпроси, свързани с образованието и личностното развитие на децата им;
- Да избират и да бъдат избирани в Обществения съвет на детската градина.

Родителите имат следните задължения:

- Да осигуряват редовното присъствие на детето, като своевременно уведомяват учителите в групата в случаите, когато детето ще отсъства;
- Редовно да се осведомяват за своите деца, относно приобщаването им в детската градина, успеха и развитието им в образованието;
- Да спазват Правилника за дейността на ДГ „Звънче“;
- Да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
- Да участват в родителски срещи.

Механизъм за връзка между детската градина и родителите:

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗВЪНЧЕ“
С. ВЛАДО ТРИЧКОВ УЛ. „ОСМА“ № 2
Тел: 0886856620 e- mail: cdg-vladotrichkov@abv.bg

Родителите предоставят на учителите в групата на детето декларация, която съдържа имена на детето, ЕГН, имената на родителите, месторабота, домашен адрес, номера на телефоните за връзка с родителите при нужда.

Връзка на родителите с детската градина:

- **0886856620**- служебен телефон на ДГ „Звънче“;
- Телефоните, които учителите предоставят на родителите;

*Настоящата Програмната система е актуализирана и приета на ПС с Протокол № 1/
24.09.2024г.*